

Seksuelle overgrep - Rettsmedisinsk protokoll, skjema

D35974

Utgave:
4.00

Gjelder fra:
19.09.2025

Side 1 av 12

Rettsmedisinsk protokoll for undersøkelse av pasient som angir seksuelt overgrep

Mottak

SO nr.

PASIENT
F. DATO

Kvinne ☐ Mann ☐ Annet ☐
ANKOMST

Sted

..... Overgrepsmottak

Ukedag/dato/kl.

LEDSAGET AV

Navn

Relasjon

ANMELDELSE

Politidistrikt

..... Politidistrikt

Anmeldelsesnummer

MEDISINSK UNDERSØKELSE UTFØRT

Sted

Dato/kl.

Legevakt

Lege

Sykepleier / annet helsepersonell

Kartleggingssamtale med (navn)

Eventuelle andre personer til stede ved samtale/undersøkelse

FRITAK FRA TAUSHETSPLIKT FORELIGGER.
ER FRITAKET SPESIFISERT TIL Å GJELDE ANALYSESVAR VEDRØRENDE RUSMIDLER?
☐ JA ☐ NEI

DOKUMENTASJON UTOLEVERT TIL POLITIET
Protokoll

Sendt / ev utlevert av

Dato

Til

navn / ev signatur

..... Politidistrikt v/

Kopi til Den rettsmedisinske kommisjon

Sikret materiale

utlevert av

Dato

Til Navn / ev signatur	Politidistrikt v/	
---------------------------	-------------------	--

UNDERSØKTES BESKRIVELSE AV HENDELSE

Tidspunkt for og varighet av det angitte overgrep

Åsted (hjemme, leilighet, bil, gate etc.)

Gjerningsperson (kjent, ukjent, antall, ikke navn)

Tvang/trusler (verbalt, handling etc.)

Vold (kartlegg med åpne spørsmål, men spør alltid spesifikt etter vold mot hode, pustehindrende vold inkl. halsgrep)

- ☐ JA ☐ NEI Er det angitt vold/traume mot hode? Hvis ja kartlegges ledsagersymptomer og funn i Sjekkliste s.3
- ☐ JA ☐ NEI Er det angitt pustehinder / halsgrep Hvis ja kartlegges ledsagersymptomer og funn i Sjekkliste s.3

Ved vold i nær relasjon: (kartlegg relasjon til gjerningsperson(er), eventuell tidligere vold fra samme person(er) og voldens utvikling, samt farevurdering. Vurder å bruke Rettsmedisinsk protokoll for pasient som angir vold i nær relasjon)

Påkledning (tykke klær kan beskytte mot skade)

Inntatt legemidler/rusmidler e.l. / mistanke om påført rus

ANGITTE SEKSUELLE HANDLINGER

	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke spurt
Inntrengning i skjede med penis				
Inntrengning i endetarm med penis				
Inntrengning i munn med penis				
Pasientens kjønnsorgan slikket/sugd				

Kondom benyttet				
Glidemiddel benyttet				
Sædavgang				
Inntrengning med finger/-re				
Inntrengning med fremmedlegeme				
Berøring med penis				
Pasient er sugd / slikket på / kysset				
Seksuelle handlinger pasienten måtte utføre				

Kommentarer

SJEKKLISTE HALSGREP:

Hvordan ble halsgrep utført? (en/to hender, «choke», snøre etc.)

Hvor lenge varte det? Ev. hvor mange ganger?

Spør systematisk etter symptomer og se systematisk etter tegn.

Vurder innleggelse til observasjon for utvikling larynksødem eller for andre komplikasjoner.

Symptomer:	Under halsgrep			I etterkant		
	Ja	Nei	Beskriv	Ja	Nei	Beskriv
Pustevansker						
Bevissthetstap						
Ufrivillig urin-/avføringsavgang						
Synsforstyrrelse (f.eks. prikking, lysglimt)						
Hørselsforstyrrelse (f.eks. øresus)						
Svimmelhet						
Heshet						
Svelgevansker /svelgesmerter						
Smerter på hals						

Funn/tegn ved undersøkelse	Ja	Nei	Beskriv
Respirasjonsbesvær/stridor			
Hørbar heshet			
Skader på hals, under kjeve/hake			
Punktblødninger (petekkier) (se over hodebunn, ansikt, bak ører, trommehinner, øyne og munnhule)			
Blødning i øynenes bindehinner (subkonjunktival blødning)			
Hevelse leppe/tunge (ødem)			
Ømhet for trykk på hals (palpasjonsømhet)			

Kommentarer

SJEKKLISTE HODESKADE:

Type vold/traume (slag, spark, dyttet mot f.eks. vegg/bakke, slått med gjenstand).

Spør systematisk etter symptomer og se systematisk etter tegn.

Vurder innleggelse / CT iht. vanlige hodeskade-kriterier.

Symptomer:	Ja	Nei	Beskriv
Bevissthetstap under hendelse			
Hukommelsestap (amnesi)			
Kvalme / oppkast			
Hodepine			

Funn/tegn ved undersøkelse	Ja	Nei	Beskriv
Skader i ansikt / hodebunn (inkl. ømhet for trykk/palpasjon)			
Pupille-avvik			
Blod bak trommehinner			
Nevrologiske utfall			
Annet			

Kommentarer

HANDLINGER ETTER ANGITT OVERGREP

	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke spurt
Tørket seg				
Dusjet/badet/vasket				
Skylt kroppsåpning				
Oppkast				
Pusset tenner				
Hatt vannlating				
Hatt avføring				
Skiftet tøy				

Kommentarer:

MEDISINSKE OPPLYSNINGER

Relevante tidligere/ nåværende sykdommer/skader:

Førlighet/funksjonsnedsettelse (forbigående/ permanent) /aktivitet:

Faste medisiner og bruksområde:

Gynekologisk/urologisk helse og naturlige funksjoner:

Prevensjon:

Første dag siste menstruasjon:

Fødsler:

Tidligere inngrep/skader/kjønnslemlestelse/omskjæring:

Seksuell helse/praksis:

Hos unge tenåringer:

Alder for første menstruasjon, pubertetsutvikling:

Tidligere samleieerfaring:

Tampongbruk:

Hos postmenopausale:

Alder for overgangsalder:

Bruk av hormonpreparater (systemisk og lokalt):

Nye gynekologiske symptomer som er kommet / blitt verre etter hendelsen:

Vannlatning/ ejakulat/utflod fra urinrør:

Nye symptomer som er kommet / blitt verre etter hendelsen:

Avføringsmønster og -plager: (Vanlig avføringsmønster eller problemer, hemoroideplager etc.)

Nye symptomer som er kommet / blitt verre etter hendelsen:

Frivillig seksuell kontakt, (opplysning relevant for vurdering av ev funn og spormateriale):

☐ innen siste døgn ☐ siste 2–3 døgn ☐ 4–7døgn siden ☐ mer enn en uke siden ☐ aldri tidligere ☐ ikke spurt

Hvis innenfor siste uke, hvilken seksuell kontakt / med hvem? Ev ikke spurt.

PASIENTENS TILSTAND VED UNDERSØKELSEN

	Angitt av pasient	Observert		Angitt av pasient	Observert
Følelsesmessig kontroll			Blekhet		
Fjern, vanskelig å få kontakt med			Skjelvinger		
Mimikkfattig			Frysninger		
Innskrenket oppfatningsevne			Kaldsvette		
Apatisk			Kvalme/brekninger		
Husker lite			Magesmerter		
Trett/sliten			Pustevansker		
Deprimert, trist			Svimmelhet		
Gråt			Kvelningsfølelse		
Rastløs/urolig			Hjertebank		
Uttrykker frykt / er angstpreget			Smerter		
Skvetten			Annet		
Uttrykker sinne / er aggressiv					
Umotivert latter			Tegn på rus:		
Usammenhengende fremstilling			Lukt		
Føler seg krenket			Snøvlete tale		
Skittenhetsfølelse			Samtale vanskelig		
Smittefrykt			Sløv		
Traumegenopplevelse			Ustø gange		
Uvirkelighetsopplevelse			Oppgiret, "høy"		

Puls	Høyde (angi om selvrapportert)
Blodtrykk	Vekt (angi om selvrapportert)
Pupillestørrelse	Temperatur (°C)

UTFYLLENDE BESKRIVELSE AV PASIENTENS TILSTAND

Legg vekt på

- Psykiske og fysiologiske stressreaksjoner hos undersøkte observert under konsultasjon
Hvis flere personer har observert undersøkte, presiser hvem som har observert hva.
- Reaksjoner angitt av undersøkte, inklusive ev beskrivelse av tilstanden i tiden etter angitt overgrep frem til konsultasjon.
- Smerter – hvor oppgir undersøkte å ha vondt. Beskriv ev observerte tegn til smertepåvirkning.
- Beskriv ev synlige tegn på rus/legemiddelpåvirkning.
- Beskriv også ev kommunikasjonsvansker pga språk/annet.

KLÆR OG ANDRE GJENSTANDER SIKRET

- Relevant tøy/gjenstander, dvs. som er tilsølt, skadet eller hvor det kan ha vært etterlatt spor
- Truse/truseinnlegg bør sikres rutinemessig
- Plagg pakkes hver for seg i henhold til sporsikringsinstruks

KROPPSUNDERSØKELSE (skader, flekker og fremmedmateriale på kropp)

Se etter misfarging, hevelse og defekter i hud, brukne negler etc. Spør etter ømhet.
Ved opplysning om kvelertak/halsgrep: Se etter punktblødninger på slimhinner i øyne/munn og på hud bak ørene.
Ved opplysning om lugging: Gre håret for løse hår, se etter hårtap og punktblødninger i hårbunn.

- Funn nummereres, lokaliseres, beskrives (farge, form, størrelse, retning, intakt/skadet hudoverflate, hevelse etc.) i tekst og på egne skisser
- Funn fotograferes vinkelrett med fotolinjal/engangsklistremerker
- Fremmedmateriale (fibre, fastsittende flekker etc.) sikres i henhold til sporsikringsinstruks

BRUK NORSKE ORD:

Bulla: blemme
Ekkymose: større bloduttredelse i hud, beskriv misfarging, form og størrelse
Ekskoriasjon: hudavskrapning
Erosjon: overfladisk slimhinnesår
Erytem, rubor: rødme i huden
Distorsjon: forstuvning
Hematom: bloduttredelse med hevelse i hud/underhud, beskriv misfargingen og hevelsen
Kontusjon: knusningsskade, støtskade
Lacerasjon: knusningsrift, opprivning, vevsskade
Nekrose: dødt vev
Petekkie: punktblødning
Ruptur: bristning, knusningsrift, overstrekningsrift
Ødem: hevelse/vevsvæskeutsivning i bløtvev

VURDER ETTER UTSEENDE OM SKADENE SKYLDES

Stump vold	(bloduttredelse, trykkmerke, hudavskrapning, vevsknusning, rift)
Skarp vold	(stikksår, skjæresår, huggsår. Disse har skarpe kanter og jevn bunn, i motsetning til rifter)
Termisk skade	(forfrysning, forbrenning)

FUNN VED KROPPSUNDERSØKELSE

GENERELT

☐ JA	☐ NEI	Er hele kroppen inspisert/vurdert? Hvis nei, presiser i kommentar
☐ JA	☐ NEI	Funn er tegnet
☐ JA	☐ NEI	Funn er fotografert
☐ JA	☐ NEI	Medfører undersøktes hudfarge at bloduttredelser kan være vanskelige å se (beskriv i kommentar)
☐ JA	☐ NEI	Foreligger medisinske funn/sykdom som kan påvirke skadenes utseende, eller andre forhold, uten sammenheng med et eventuelt overgrep, som kan ha betydning for vurderingen?
(beskriv i kommentar)
☐ JA	☐ NEI	Er det sikret sporprøver fra kroppsoverflate mht. hudceller, spytt, sæd eller annet flekkmateriale? Hvis ja spesifiser hvor fra.

Kommentar:

Det er sikret sporprøver fra:

FUNN	HODE/HALS / ANSIKT	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse			
Vurdering			
FUNN	ARMER/HENDER	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse			
Vurdering			
FUNN	BRYSTKASSE / MAGE / RYGG/SETE	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse			
Vurdering			
FUNN	BEN/FØTTER	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse			
Vurdering			
FUNN	ANNET	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse			
Vurdering			

FUNN VED UNDERSØKELSE AV KROPPSÅPNINGER

MUNNHULE

Eventuelle avvik beskrives:

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Skisse

Foto

Vurdering:

YTRE KJØNNSORGANER, KVINNE

Hos ungdom: Vurder pubertetsutvikling (behåringens utbredelse, de små kjønnsleppers utseende, små glatte eller voksent foldet og pigmentert)
Kjønnslepper, se etter skade, hevelse, rødme, sykdom. Bemerk ev fremmedmateriale, piercing, omskjæring
Jomfruhinnebremskader, bloduttredelser, gjennomrivninger
Eventuelle avvik beskrives

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Skisse

Foto

Vurdering:

SKJEDE OG LIVMORHALS

Eventuelle avvik beskrives (skader, rødme, hevelse, fremmedlegeme, utflod, ev. forandringer relatert til slimhinnesykdom / infeksjon / alder)

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Skisse

Foto

Vask og hanskeskift foretatt før indre undersøkelse

☐ JA ☐ NEI

Undersøkelsesinstrument (spekel) fuktet helst med saltvann, er fuktet med:

☐ saltvann ☐ gel / glidemiddel

Vurdering:

PENIS OG PUNG

Eventuelle avvik beskrives

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Skisse

Foto

Vurdering:

ENDETARMSÅPNING

Eventuelle avvik beskrives (skader, rødme, hevelse, fremmedlegeme, spenning i lukkemuskel, sykdom, hemoroider, eksem)

Undersøkt utvendig ☐ JA ☐ NEI

Undersøkt innvendig ☐ JA ☐ NEI

Vask og hanskeskift foretatt før indre undersøkelse ☐ JA ☐ NEI

Undersøkelsesinstrument (anoskop) fuktet med: ☐ saltvann ☐ gel / glidemiddel (oftest nødvendig, bruk lite)

Vurdering:

PRØVETAKING OG BEHANDLING

RUSMIDDELPRØVER

		TATT	IKKE TATT	Dato, klokkeslett
RUSMIDLER / LEGEMIDLER	Blod til rusmiddel undersøkelse			
	Urin til rusmiddel undersøkelse			
	Rusmiddelprøve sendt til analyse	JA/NEI	JA/NEI	

MEDISINSKE PRØVER

		TATT	IKKE TATT	Resultat
GRAVIDITET	(HCG test i urin)			
SEKSUELT OVERFØRBAR SYKDOM	Klamydia			
	Gonorré			
	Hepatitt B			
	Hepatitt C			
	HIV			
	Syfilis			
ANNET, HVA	Urinstrimmelprøve			

NB! MEDISINSKE PRØVER MÅ GJENTAS FOR Å AVKLARE EV SMITTE/ GRAVIDITET

MEDISINSK BEHANDLING

		GITT	IKKE GITT	Hva
BEHANDLING GITT	Mot klamydia			
	Mot graviditet			
	Hepatitt B-vaksinasjon påbegynt			
	HIV-profylakse gitt			
ANNET, HVA				
				Tidsrom
SYKMELDING				
ERKLÆRING TIL SKOLE				

OPPSUMMERING / SAMMENFATNING

Følgende punkter skal kortfattet dekkes:

1. Alder, kjønn, tid fra angitt overgrep til undersøkelse.
2. Undersøktes følelsesmessige tilstand / stressreaksjoner som er observert under undersøkelsen, ev også hva som er angitt
Tegn på rusmiddelpåvirkning, og om rusmiddelprøver er tatt.
3. Funn på kropp og klær, med henblikk på spor etter den vold/tvang som er oppgitt (inkludert ledsagersymptomer og funn ved hodeskade/halsgrep).
Resymé av hvilket tøy som er sikret, og hvor fra kroppsoverflate sporprøver er sikret.
4. Funn ved kroppsåpninger og hvor / hvilke sporprøver som er tatt for å dokumentere seksuell kontakt
5. Hvilke prøver er tatt mht sykdom eller graviditet, og hvilke kontroller/ tidsforløp behøves for å avklare dette.
Behandling, ev henvisning og ev. sykmelding.

Hvis politi/påtalemyndighet stiller spesifikke spørsmål i et mandat, f. eks om skadene passer med undersøktes forklaring, eller alvorlighetsgrad/farlighet av skader inkludert hodeskade/halsgrep, skal denne vurderingen utformes som en legeerklæring iht. nasjonal mal for klinisk rettsmedisinske legeerklæringer.

1. .. år gammel kvinne/mann/annet som undersøkes timer/døgn etter angitt overgrep

2. Sammenfatning av den følelsesmessige tilstand / stressreaksjoner

3. Sammenfatning av funn ved inspeksjon av kropp, hvilket tøy som er sikret og hvor fra kroppsoverflate det er sikret sporprøver

4. Sammenfatning av funn ved inspeksjon av kroppsåpninger og hvor fra kroppsåpninger det er sikret sporprøver

5. Sammenfatning av medisinsk behandling

Nedenstående rubrikker kan fjernes dersom protokollen kun brukes ved førstegangsundersøkelsen og ikke utfylles videre før utlevering til politiet etter anmodning om journal og med fritak.

RESYMÉ MEDISINSKE PRØVESVAR

RESYMÉ OPPFØLGING

Har det vært oppfølging ved mottaket?

☐ JA☐ NEI

Hvis ja, hvilken type og når?

Har pasienten vært henvist til oppfølging annet sted?

☐ JA☐ NEI

Hvis ja, hvilken type og hvor?

Fra oppfølging ved mottaket kan følgende resymeres om forløpet:

UNDERSKRIFT

Dato:

Undersøkelse

Protokoll

Lege (signatur og stempel):

Dr

Kontaktadresse og telefon